

.....
pieczęć jednostki organizacyjnej

**OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
W SZKOLE DOKTORSKIEJ**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Globalne konsekwencje wojny rosyjsko-ukraińskiej
Język wykładowy (polski i/lub angielski)	polski
Imię i nazwisko prowadzącego (prowadzących) oraz tytuł /stopień naukowy (zawodowy)	Prof. dr hab. Olga Wasiuta
rok akademicki	2024/25
semestr	Letni
Liczba godzin dydaktycznych	12
Liczba punktów ECTS	
Warunki zaliczenia	
Sposób realizacji treści w przypadku studentów niepolskojęzycznych (jeśli językiem wykładowym jest wyłącznie język polski)	W dyscyplinie Nauki o bezpieczeństwie nie ma studentów nie polskojęzycznych
Sposób weryfikacji efektów uczenia się w przypadku studentów niepolskojęzycznych (jeśli językiem wykładowym jest wyłącznie język polski)	
Treści realizowane podczas zajęć	
➤ Konsekwencje polityczno-militarne , do których możemy zaliczyć: zwiększenie wydatków na obronę praktycznie wszystkich państw NATO; rozszerzenie NATO o Finlandię i Szwecję; przyjęcie przez USA Lend-Lease; uruchomienie Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, aby wyposażać Ukrainę w broń; większa obecność USA w Europie; silniejsza obecność NATO na wschodniej flance i bliższe więzi UE-NATO; NATO po raz pierwszy uruchomiło Siły Szybkiego Reagowania i przygotowuje się do rozmieszczenia ich na wschodniej flance; przegrupowanie wokół NATO jako głównego sojuszu polityczno-wojskowego odpowiedzialnego za obronę zbiorową; ochrona i obrona terytoriów i ludności przed atakami i pojawiającymi się zagrożeniami oraz reagowanie na wszystkie wyzwania, które wpływają na bezpieczeństwo euroatlantyckie; wzrost transferu broni; podniesiona ranga Polski na arenie międzynarodowej jako kluczowego regionalnego gracza dyplomatycznego i	

wojskowego; wylew polskiego poparcia dla Ukraińców zmienia także wizerunek kraju;

- **Konsekwencje ekonomiczno-finansowe:** szerokie sankcje przeciwko Rosji, jej ekonomiczna blokada; gwałtowny wzrost inflacji; hamowanie ożywienia gospodarczego i spowolnienie wzrostu; znaczne podwyżki stóp procentowych przez banki centralne i zaostrzenie warunków monetarnych; odpływ kapitału z rynków wschodzących; utrata wartości kryptowalut; zakaz finansowania rządu Rosji i Banku Centralnego oraz wszelkich transakcji związanych z zarządzaniem rezerwami i aktywami Banku Centralnego; zamrożenie międzynarodowych rezerw walutowych Rosyjskiego Banku Centralnego; odłączenie części rosyjskich banków od SWIFT; sankcje wobec rosyjskich banków i oligarchów Putina; wspólny system finansowania UE w celu wsparcia transformacji energetycznej i zwiększenie europejskich zdolności obronnych; zakaz finansowania publicznego lub pomocy finansowej na handel z Rosją lub inwestycje w Rosji; zakaz inwestowania i wnoszenia wkładu w projekty współfinansowane przez Rosyjski Fundusz Inwestycji Bezpośrednich; zakaz eksportu towarów podwójnego zastosowania oraz produktów zaawansowanych technologii, które mogą przyczynić się do zwiększenia zdolności obronnych i bezpieczeństwa Rosji; zakaz eksportu komputerów kwantowych, zaawansowanych półprzewodników, wrażliwych maszyn, transportu i chemikaliów; zakaz eksportu towarów do wykorzystania w przemyśle naftowym; zakaz niektórych operacji w sektorze lotniczym; zakaz dla rosyjskich przewoźników towarowych; zakaz wstępu do portów UE; zakaz eksportu towarów żeglugi morskiej; zakaz eksportu dóbr luksusowych; zakaz importu żelaza i stali; zakaz importu cementu, wyrobów gumowych, drewna, napojów spirytusowych, likierów, wysokiej jakości owoców morza; zakazy dotyczące szeregu interakcji finansowych i transakcji z Rosją, a także zakazy dostarczania banknotów i sprzedaży papierów wartościowych; zakaz świadczenia usług kryptograficznych o wysokiej wartości i usług zaufania; całkowite wykluczenie Rosji z zamówień publicznych i pieniędzy europejskich;
- **Konsekwencje społeczno-kulturowe:** napływ uchodźców z Ukrainy, który jest bezprecedensowy od czasów II wojny światowej; masowe wewnętrzne przesiedlenie; kosztowny kryzys humanitarny; zderzanie się światopoglądów cywilizacyjnych zaostrza napięcia; zakaz nadawania w UE niektórych rosyjskich mediów państwowych; zakaz FR i Białorusi udziału w organizacjach międzynarodowych, w tym sportowych i kulturowych;
- **Konsekwencje energetyczne:** gwałtowny wzrost światowych cen kluczowych surowców, w szczególności paliw; wstrzymanie wydania certyfikatu gazociągu Nord Stream 2, a później jego zniszczenie; wzrost obaw o bezpieczeństwo dostaw energii i żywności zarówno w UE, jak i na świecie; dywersyfikacja źródeł i tras dostaw energii UE, co prowadzi do wzmocnienia niezależności energetycznej UE; częściowa odmowa od rosyjskiej ropy i gazu, w tym przez rurociąg przez Ukrainę – Od stycznia 2025 r.; zakaz nowych inwestycji w energetykę Rosji; zakaz importu węgla; przyspieszenie wdrażania OZE w UE; dalsza poprawa efektywności energetycznej; poprawa połączeń sieci gazowych i elektroenergetycznych; zakaz prawie 90% importu rosyjskiej ropy do końca 2023 roku – z tymczasowym wyjątkiem dla ropy dostarczanej rurociągami; Włochy, Holandia i Wielka Brytania przyspieszają wysiłki na rzecz instalacji energii wiatrowej;
- **Konsekwencje żywnościowe:** zbliża się światowy kryzys żywnościowy z powodu inwazji Rosji na Ukrainę; wojna w Ukrainie doprowadziła do dalszego wzrostu cen i tak już wysokich cen surowców rolnych i nawozów, pogłębiając niepewną sytuację fiskalną krajów o niskich i średnich dochodach; rosnące ceny żywności na całym świecie, co prowadzi do obaw, że wielu najbiedniejszych

na świecie nie będzie stać na wyżywienie, co może zwiększyć poziom głodu, ubóstwa i braku bezpieczeństwa żywnościowego; niesamowicie wysokie ceny nawozów skłaniają rolników na całym świecie do ograniczania planowanych zbiorów i ilości uprawianej ziemi; blokowanie Rosją eksportu zboża [pszenicy, żyta, jęczmieniu] i oleju z Ukrainy do i z portów nad Morzem Czarnym, które są tak ważne dla eksportu zboża, co spowoduje głód i destabilizację narodów, a także masową migrację; ponad 20 krajów na całym świecie nałożyło ograniczenia na eksport żywności; Indie zakazały eksportu pszenicy, Indonezja - największy światowy eksporter oleju palmowego - wstrzymuje eksport ropy naftowej i oleju palmowego w celu kontrolowania cen krajowych; Ukraina zaproponowała utworzenie Organizacji Krajów Eksportujących Zboże, która pomogłaby zapobiegać głodowi na świecie i chronić interesy swoich członków w imporcie produktów zbożowych.

Literatura

Konsekwencje wojny na Ukrainie dla polskiego przemysłu obronnego i jego zaplecza badawczo-rozwojowego, (red.) P. Soroka, G. Rdzanek, A. Zagórska, K. Rawska. Dom wydawniczy Elipsa, Warszawa 2023; D. Prokopowicz, *Gospodarcze skutki wojny w Ukrainie*, (w:) *Wybrane aspekty rosyjskiej agresji na Ukrainę w obszarze politycznym, militarnym i gospodarczym*, (red.) P. Soroka, K. Pająk, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2023; P. Frankowski, *Konsekwencje wojny rosyjsko ukraińskiej dla gospodarki światowej*, https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/309137/frankowski_konsekwencje_wojny_rosyjsko-ukrainskiej_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y [dostęp: 17.01.2025]; *Rynkowe skutki rosyjskiej inwazji na Ukrainę: reakcja UE*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eu-response-ukraine-invasion/impact-of-russia-s-invasion-of-ukraine-on-the-markets-eu-response/> [dostęp: 17.01.2024]; *Globalne konsekwencje wojny w Ukrainie: Gospodarka wykrwawi się czy dostosuje?* <https://biznes.gazetaprawna.pl/artykuly/8600898,wojna-w-ukrainie-zmiany-w-gospodarce-na-swiecie.html> [dostęp: 17.01.2025]; Sonya Angelica Diehn, *Jak wojna w Ukrainie zmieniła świat. Pięć przykładów*, 03.06.2022, <https://www.dw.com/pl/jak-wojna-w-ukrainie-zmieni%C5%82a-%C5%9Bwiat-pi%C4%99%C4%87-przyk%C5%82ad%C3%B3w/a-62016680> [dostęp: 17.01.2025]; *Jak rosyjska inwazja na Ukrainę pogłębiła globalny kryzys żywnościowy – infografika*, <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/how-the-russian-invasion-of-ukraine-has-further-aggravated-the-global-food-crisis/> [dostęp: 17.01.2025]; M. Piechowska, *Konsekwencje rosyjskiej agresji na Ukrainę dla środowiska naturalnego*, 17.11.2023, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, <https://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/40707?t=Konsekwencje-rosyjskiej-agresji-na-Ukraine-dla-srodowiska-naturalnego> [dostęp: 17.01.2025]; *Wpływ wojny w Ukrainie I Q 2023*, <https://www.jsw.pl/relacje-inwestorskie/wojna-w-ukrainie/wplyw-na-dzialalnosc-gk-jsw/wplyw-wojny-w-ukrainie-i-q-2023> [dostęp: 17.01.2025]; B. Józwiak, *Wojna Rosji z Ukrainą i globalne bezpieczeństwo żywnościowe. Znaczenie Europy Środkowej*, 28.08.2023, Komentarze IEŚ 935 (183/2023), <https://ies.lublin.pl/komentarze/wojna-rosji-z-ukraina-i-globalne-bezpieczenstwo-zywnosciowe-znaczenie-europy-srodkowej/> [dostęp: 17.01.2025]; *9 na 10 polskich firm odczuło skutki wojny w Ukrainie*, 21.09.2023, <https://www.portalspozywczy.pl/technologie/wiadomosci/9-na-10-polskich-firm-odczulo-skutki-wojny-w-ukrainie,235190.html> [dostęp: 17.01.2025]; M. Sirociuk, *Wpływ wojny na polską gospodarkę. 10 wykresów o konsekwencjach rosyjskiej agresji*, 24.02.2023, <https://biznes.interia.pl/gospodarka/news-wplyw-wojny-na-polska-gospodarke-10-wykresow-o-konsekwencjach,nld,6617846> [dostęp: 17.01.2025]; *Wpływ wojny w Ukrainie 1 H 2023*, <https://www.jsw.pl/relacje-inwestorskie/wojna-w-ukrainie/wplyw-na-dzialalnosc-gk-jsw/wplyw-wojny-w-ukrainie-1-h-2023> [dostęp: 17.01.2025]; *Wojna w Ukrainie i jej wpływ na bezpieczeństwo Polski*, 28 kwietnia 2023, <https://www.wojsko-polskie.pl/aszwoj/articles/aktualnosci-2/wojna-w-ukrainie-i-jej-wplyw-na-bezpieczenstwo-polski/pdf/> [dostęp: 17.01.2025]; F. Bryjka, *Znaczenie dostaw uzbrojenia z Zachodu dla Ukrainy*, „Komentarz PISM”, nr 34, 3 marca 2023 r., <https://www.pism.pl/publikacje/znaczenie-dostaw-uzbrojenia-z-zachodu-dla-ukrainy> [dostęp: 07.01.2025]; *War in Europe: preliminary lessons*, [ed.] Thierry Tardy. NATO Defense College – NDC Research Papers Series, No. 23 — May 2023, Research Division NATO

Defense College — Rome. Rome, Italy 2023; Coleman J., *With Sweden and Finland, NATO wouldn't just get bigger. The alliance would also get a firepower boost*, 16.05.2023, <https://www.businessinsider.com/sweden-and-finland-would-give-nato-a-firepower-boost-2023-5?IR=T> [dostęp: 07.01.2025]; Ch. Bluth, *America's massive 'lend-lease' aid plan for Ukraine recalls similar help in Britain's 'darkest hour'*, 12.05.2023, <https://theconversation.com/americas-massive-lend-lease-aid-plan-for-ukraine-recalls-similar-help-in-britains-darkest-hour-182889> [dostęp: 07.01.2025]; Davies G., De La Guetara I., *Sweden to apply to join NATO, joining Finland in ending nonaligned status. The Nordic countries have been historically nonaligned*, 16.05.2023, <https://abcnews.go.com/International/finland-sweden-set-announce-stance-nato-membership/story?id=84595411> [dostęp: 07.01.2025]; *In Rebirth for NATO, Europe Unites in Face of Putin's Ambition*, 16.05.2023, <https://www.nytimes.com/2023/05/16/world/europe/nato-putin-sweden-finland.html> [dostęp: 07.01.2025]; Ch. Mackenzie, *Seven European nations have increased defense budgets in one month. Who will be next?* 22.03.2023, <https://breakingdefense.com/2023/03/seven-european-nations-have-increased-defense-budgets-in-one-month-who-will-be-next/> [dostęp: 4.01.2025]; M. P. Nevitt, *Climate Security, Energy Security, and the Russia-Ukraine War*. 11.05.2023, <https://www.justsecurity.org/81440/climate-security-energy-security-and-the-russia-ukraine-war/> [dostęp: 07.01.2025]; *The consequences of Russia's war on energy security*, 17.03.2023, <https://www.atlanticcouncil.org/event/the-consequences-of-russias-war-on-energy-security/> [dostęp: 4.01.2025]; J. Tollefson, *What the war in Ukraine means for energy, climate and food*, 05.04.2023, <https://www.nature.com/articles/d41586-022-00969-9> [dostęp: 07.01.2025].

EFEKTY I WERYFIKACJA

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w danej dziedzinie, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	zaliczenie w oparciu o analizę problemu
W5	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	wypowiedź ustna
U3	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę, dokonywać krytycznej analizy i oceny rezultatów badań, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym i ich wkładu w rozwój wiedzy, kultury i sztuki	zaliczenie w oparciu o analizę problemu
U5	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym lub artystycznym	zaliczenie ustne
U10	potrafi samodzielnie działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	udział w dyskusji
K1	jest gotów do krytycznej oceny dorobku właściwej dyscypliny realizowanej w ramach szkoły oraz własnego wkładu w jej rozwój	udział w dyskusji

K2	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy / sztuki w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych	zaliczenie ustne
----	--	------------------

* niepotrzebne efekty wykasować

29 stycznia 2025 roku.....
data podpis prowadzącego zajęcie w ramach przedmiotu

podpis prowadzącego zajęcia w ramach przedmiotu

Z-CA DYREKTORA
Szkoły Doktorskiej

Budewicz

"dr hab. Aleksandra Budrewicz, prof. UKEN"

data

podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej